

РОЗДІЛ VI

Трибуна молодих учених

УДК 343.163(477)

Є. Дудко

Прокуратура України як учасник кримінально-виконавчих правовідносин

В статті, на основі з'ясування соціально-правової природи правового статусу прокуратури України та змісту кримінально-виконавчих правовідносин, визначені проблемні питання. В обов'язковому порядку прокурорському нагляду підлягають стан дисципліни та злочинності серед персоналу установ попереднього ув'язнення, ставлення до ув'язнених, виявлення фактів приниження їх людської гідності, незаконного застосування дисциплінарних стягнень, заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, протиправні неслужбові стосунки з особами, взятими під варту, або з їхніми родичами, корупційні зв'язки. Розроблені науково обгрунтовані рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства та практики його застосування.

Ключові слова: прокуратура; кримінально-виконавчі правовідносини; органи та установи виконання покарань; форми та засоби прокурорського реагування; правопорушення.

Постановка проблеми. Як свідчить практика, не дивлячись на визначені у законі різні форми і види контролю за станом виконання та відбування кримінальних покарань в Україні, кількість правопорушень в органах та установах виконання покарань щорічно не зменшується.

Однією з детермінант, що обумовлює таку ситуацію, є неналежне використання можливостей прокуратури України в удосконаленні (реформуванні, оптимізації, т. ін.) кримінально-виконавчих правовідносин, зокрема у частині підвищення відповідальності працівників прокуратури за результати перевірки оперативно-службової діяльності персоналу Державної кримінально-виконавчої служби (далі – ДКВС) України.

Не менш важливою проблемою у цьому контексті є й те, що досі на теоретико-прикладному рівні дискусійними є питання щодо визначення ролі та місця прокуратури у кримінально-виконавчій діяльності (у виді суб'єкта чи учасника правовідносин), що, у свою чергу, вимагає посилення уваги науковців до розробки існуючих проблем, включаючи й дослідження на міждисциплінарному (комплексному) рівні.

Стан досліджень. Вивчення наукової літератури показало, що у більшій мірі питаннями, які склали предмет дослідження цієї наукової статті, займаються науковці, що розробляють проблеми діяльності прокуратури, а саме: Ю. М. Грошевий, Л. М. Давиденко, В. С. Зеленецький, С. В. Домбровський, М. В. Косюта, М. Л. Лісовий, О. Р. Михайленко, Ю. Е. Полянський, В. Я. Тацій, Є. В. Фесенко, М. К. Якимчук.

Поряд з цим, слід визнати, що без залучення до цього процесу науковців інших галузей, що складають зміст боротьби із злочинністю в Україні, зокрема вчених кримінально-виконавчого профілю, а також без глибокого аналізу особливостей кримінально-виконавчих правовідносин, підвищити ефективність діяльності прокуратури України у сфері виконання покарань буде вкрай проблемно, що й виступило додатковим аргументом при виборі теми цієї наукової статті.

Виклад основних положень роботи. Важливою гарантією забезпечення конституційних прав підозрюваних, обвинувачених, засуджених до позбавлення волі є прокурорський нагляд за додержанням законів, який згідно з п. 4 ст. 121 Конституції України, Закону України «Про прокуратуру» [1] здійснюється при виконанні судових рішень по кримінальних провадженнях. Тому пріоритетне значення в сучасних умовах набуває результативність прокурорських перевірок ізоляторів тимчасового тримання (УТТ), слідчих ізоляторів (СІЗО) та установ виконання покарань (УВП), щодо своєчасного запобігання і виявлення порушень законності, оперативного та вичерпного вжиття заходів щодо їх фактичного усунення.

Тримання затриманих і взятих під варту осіб здійснюється за принципами неухильного виконання Конституції України, Закону України «Про попереднє ув'язнення», норм Кримінального процесуального кодексу (КПК) України [2]. Зокрема, згідно із п. 3 ст. 121 Конституції України на прокурора як суб'єкта кримінального процесу покладено нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність та досудове слідство. Здійснюючи цю конституційну функцію нагляду, прокурор повинен виконувати завдання, передбачені ст.ст. 29, 30 Закону України «Про прокуратуру», для виконання яких він наділений владнорозпорядчими та кримінально-процесуальними повноваженнями, котрі можуть бути кваліфіковані за трьома умовними групами: 1) виявлення порушень закону; 2) реагування на них; 3) попередження порушень [3, с. 424]. При цьому, важливою умовою правильної організації прокурорського нагляду є інформаційне забезпечення, своєчасне і повне одержання прокурором даних про затримання особи [4, с. 94].

На жаль, у КПК України не вказується конкретний термін, у який прокурор повідомляється про затримання особи, а це повинно робитись «негайно». У практичній діяльності, як правильно відзначають окремі науковці (П. П. Каркач, М. Й. Курочка, С. М. Іванов), така неконкретність створює труднощі, тому логічно було б визначити конкретний термін [4, с. 95]. Як це, наприклад, вирішено у КПК Російської Федерації, ст. 92 якого встановлює термін дванадцять годин із моменту затримання особи [5, с. 308].

Як показує практика, поєднання завдань прокурорського нагляду в кримінальному провадженні й завдань прокурора у кримінально-виконавчому законодавстві наділяють прокурора такими повноваженнями; як: здійснювати нагляд за додержанням законності органами, котрі ведуть боротьбу зі злочинністю, та нагляд за додержанням законів у місцях тримання затриманих та попереднього ув'язнення. Ці повноваження визначені у наказі Генерального прокурора України № 4 гн від 19 вересня 2005 р. «Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять дізнання та досудове слідство» [6].

Згідно зі ст. 4 Закону України «Про попереднє ув'язнення» установами для тримання осіб, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, є:

- а) СІЗО Державної кримінально-виконавчої служби (ДКВС) України;
- б) гауптвахті Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.

В окремих випадках, що обумовлюються потребою в проведенні слідчих дій, особи можуть перебувати в ІТТ.

Якщо особи, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі чи дисциплінарних батальйонах, притягуються до кримінальної відповідальності за вчинення іншого злочину і щодо них як запобіжний захід обрано взяття під варту, то вони за постановою особи, яка проводить розслідування, можуть перебувати в дисциплінарному батальйоні або карцері УВП чи на гауптвахті Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. А у випадках і порядку, передбачених кримінально-виконавчим законодавством, засуджені також можуть бути залишені для роботи з господарського обслуговування СІЗО за їх письмовою згодою [7].

Слід звернути увагу, що згідно із постановою Верховної Ради України від 6 травня 1993 р. «Про тимчасові слідчі ізолятори на територіях виправних колоній» Державній пенітенціарній службі (ДПтС) України дозволено тимчасово, до нормалізації становища з розміщення осіб, яких тримають в установах попереднього ув'язнення, направляти із переповнених СІЗО у виправні колонії, де створюються тимчасові слідчі ізолятори [8, с. 257].

Ця вказівка стосується тимчасових СІЗО на територіях виправних колоній. Але такої ж нормалізації зараз потребують й інші існуючі слідчі ізолятори, оскільки вони не відповідають нормам таких міжнародно-правових актів, як прийняті Радою Європи Європейські в'язничні правила, в основу яких покладено Мінімальні стандартні правила поведження з засудженими, що прийняті на першому Конгресі ООН у Женеві в 1955 р. і схвалені Економічною і Соціальною Радою в його резолюціях 663 (XXIV) від 31 липня 1957 р. і 2076 (LXII) від 13 травня 1977 р.; Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видив поведження і покарання, прийнята і відкрита для підписання, ратифікації і приєднання резолюцією 39/46 Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1984 р., яка набрала чинності 26 червня 1987 р. [9, с. 9].

Також прокурор повинен враховувати, що згідно зі ст. 89 КВК України у виключних випадках може бути залишено для роботи з господарського обслуговування осіб за їх згодою, які вперше засуджені до позбавлення волі за злочини невеликої або середньої тяжкості чи тяжкі злочини. Таке залишення проводиться за наказом начальника СІЗО, але такі особи тримаються ізольовано від інших осіб на умовах, передбачених КВК України для виправних колоній мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання і виправних колоній середнього рівня безпеки [10, с. 257-259].

Перевіряючи законність тримання осіб у СІЗО, прокурор встановлює законність, обґрунтованість і мотивованість протоколу затримання підозрюваного, а також ухвали судді про обрання запобіжного заходу у вигляді взяття під варту [11]. Йому необхідно перевірити наявність щодо кожного затриманого і взятого під варту відповідних документів. Слід також ознайомитися із матеріалами, які долучаються до цих процесуальних документів, а саме: рапортами працівників міліції, поясненнями затриманих, вилученими предметами та ін. При цьому, перевіряючи підстави затримання, необхідно звертати увагу на правильність оформлення протоколів, у яких повинні бути зазначені підстави, мотиви, день, година, рік, місяць, місце затримання, пояснення затриманого, час складання протоколу, а також роз'яснення підозрюваному його право на захист, у тому числі право мати побачення з захисником з моменту затримання [8, с. 258]. Протокол має бути підписаний особою, яка його склала, а також затриманою особою. Обов'язково слід звернути увагу на строки перебування в установах тримання затриманого.

Щодо ухвали судді про застосування до підозрюваного чи обвинуваченого запобіжного заходу у вигляді взяття під варту, то прокурор, під час ознайомлення з нею повинен оцінити з точки зору законності та правильності, застосування такої міри запобіжного заходу. Прокурор повинен звернути увагу на термін перебування особи у категорії підозрюваного в установах затримання та на додержання вимог, передбачених КПК України, щодо продовження строків тримання особи під вартою.

Знайомлячись з документами, прокурор з'ясовує також і загальні питання, які характеризують стан справ і кількість ув'язнених осіб, їх категорії: а) затримані; б) взяті під варту; в) засуджені господарської обслуги; г) жінки; ґ) неповнолітні та ін.

Під час обходу камер і опитування осіб, які в них тримаються, прокурор повинен з'ясувати, чи дотримуються адміністрацією СІЗО встановлений ст.ст. 9, 11, 12 Закону України «Про попереднє ув'язнення» порядок здійснення прав ув'язнених та умови їх тримання, зокрема матеріально-побутове та харчове забезпечення, медичне обслуговування, надання побачень тощо. Особливу увагу при цьому слід звернути на умови тримання неповнолітніх, вагітних жінок та жінок із дітьми, які повинні розміщатись у найбільш придатних, світлих і сухих камерах.

Прокурор повинен перевіряти стан дотримання встановленого ст. 13 Закону України «Про попереднє ув'язнення» порядку листування осіб, взятих під варту, та розгляду їх заяв і скарг, своєчасність оголошення відповідей [7].

Під час перевірки не повинні поза увагою прокурора залишитися питання законності наказів і розпоряджень та постанов адміністрації установи попереднього ув'язнення, стан, дисципліни та порушень закону серед персоналу цих установ, ставлення до ув'язнених, а саме: факти приниження їх людської гідності, незаконного застосування дисциплінарних стягнень, заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї, протиправні неслужбові стосунки з особами, взятими під варту, або їх родичами, корупційні зв'язки тощо.

Поряд з цим, перевірку виконання вимог закону щодо умовно-дострокового звільнення від покарання слід проводити лише щодо осіб, залишених для роботи по господарському обслуговуванню у СІЗО, тобто стосовно засуджених, на яких розповсюджується дострокове звільнення на підставі ст.ст. 81, 82 КК (розділ XII) та ст. 154 КВК України [12]. При цьому, перевіряючи виконання цього закону, прокурор повинен вивчити особові справи засуджених, протоколи і рішення комісії та інші матеріали, на підставі яких було зроблено висновок, що засуджений сумлінною поведінкою і ставленням до праці довів своє виправлення.

Сумлінна поведінка визначається тривалим дотриманням встановлених правил режиму, дисципліни, а також участю у самодіяльних організаціях засуджених. Інколи порушити питання про умовно-дострокового звільнення можна й тоді, коли засуджені через поважні причини не працювали, але поводитися зразково (хвороба, непостійне працевлаштування тощо) [9, с. 33-34].

Прокуророві потрібно також мати на увазі, що закон надає адміністрації СІЗО при погодженні зі спостережною комісією при виконавчому органі місцевого самоврядування право порушувати клопотання перед судом про дострокове звільнення засуджених від покарання. Більш того, варто визнати, що це право, а не обов'язок, у зв'язку з чим адміністрації СІЗО не зобов'язана ставити питання перед судом про умовно-дострокове звільнення засудженого, який відбув частину встановленого законом відповідного строку покарання, якщо засуджений не довів своє виправлення. До того ж прокурор повинен мати на увазі, що існують факти, коли адміністрація установи через виробничі міркування або вузьковідомчі господарські інтереси, затримує подання до умовно-дострокового звільнення засуджених, які відбули і встановлену ст. 81, 82 КК України частину строку покарання, і довели своє виправлення сумлінною поведінкою та ставленням до праці. У такому році

він зобов'язаний виявляти такі факти і вживати рішучих заходів щодо захисту прав і законних інтересів засуджених, які відбувають кримінальне покарання в СІЗО [3, с. 432].

Перевіряючи стан дотримання встановленого законом порядку листування осіб, взятих під варту, та розгляду їх заяв і скарг, прокурор повинен ознайомитись з книгами реєстрації письмових скарг і обліку особистого прийому адміністрацією ув'язнених та інших громадян. Особи, взяті під варту, можуть листуватися з родичами та іншими громадянами, а також підприємствами, установами, організаціями з письмового дозволу особи або органу, який веде кримінальне провадження, а після набрання вироком законної сили листування здійснюється без обмежень. Скарги, заяви і листи осіб, взятих під варту, перевіряє адміністрація установи попереднього взяття під варту. Скарги, заяви, листи, адресовані прокуророві, перегляду не підлягають і надсилаються за адресою протягом доби з часу їх подачі [9, с. 35].

Під час перевірки прокурор обов'язково повинен ознайомитися з наказами, розпорядженнями та іншими актами владно-розпорядчого характеру адміністрації установи попереднього ув'язнення. Виявивши акти, що суперечать вимогам закону з питань режиму й умов тримання ув'язнених, керуючись п. 2 ч. 2 ст. 44 Закону України «Про прокуратуру», прокурор повинен своєю постановою зупинити виконання таких актів, а потім опротестувати їх у встановленому законом порядку. Зокрема, він може скасувати незаконну постанову чи розпорядження (щодо незаконного поміщення в карцер тощо) і негайно відновити порушені законні права особи; може невідкладно вирішити питання про притягнення винних посадових осіб СІЗО, які допустили порушення законності, до встановленої законом дисциплінарної, адміністративної чи навіть кримінальної відповідальності, від встановлених доказів наявності складу дисциплінарного чи адміністративного (наприклад, виявлення факту корупційного діяння) проступку або посадового чи службового злочину з боку персоналу місця попереднього ув'язнення, тобто порушити кримінальне провадження по такому факту.

В обов'язковому порядку прокурорському нагляду підлягають стан дисципліни та злочинності серед персоналу установ попереднього ув'язнення, ставлення до ув'язнених, виявлення фактів приниження їх людської гідності, незаконного застосування дисциплінарних стягнень, заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, протиправні неслужбові стосунки з особами, взятими під варту, або з їхніми родичами, корупційні зв'язки.

Як показує практика, прокурор може виявити порушення закону; причини та умови, які їм сприяють, внаслідок:

- перевірки додержання законів шляхом відвідування місць попереднього ув'язнення та ознайомлення з процесуальними документами, на підставі яких особи в них поміщені;
- опитування під час покамерного обходу затриманих, взятих під варту, засуджених;
- перевірки законності наказів, розпоряджень і постанов адміністрації установ попереднього ув'язнення;
- отримання та розгляду заяв і скарг взятих під варту, засуджених;
- перевірки своєчасності й правильності звернення судом вироку до виконання та перевірки своєчасності й правильності виконання органами внутрішніх справ (міліції) звернутих до виконання вироків щодо засуджених осіб, які не перебували під вартою до набрання законної сили вироком, яким змінено запобіжний захід на утримання під вартою;
- перевірки додержання законів стосовно приведення вироку до виконання начальником СІЗО та інших установ попереднього ув'язнення;
- перевірки додержання законів стосовно приведення вироку до виконання адміністрацією УВП, в яких є тимчасові слідчі ізолятори;
- участі в засіданні суду при розгляді питань, пов'язаних з виконанням вироку.

Під час виявлення порушень закону, їхніх причин і умов прокурор - вживає заходи до їх усунення, передбачені чинним законодавством.

Висновки. Зважаючи на те, що в наглядовій діяльності прокурора за додержанням законів в установах попереднього ув'язнення та УВП поєднуються всі основні функції прокуратури, які передбачені ст. 121 Конституції України та ст. 5 Закону України «Про прокуратуру» слід зробити висновок про можливість застосування прокурором усіх форм заходів реагування на виявлені порушення закону у цій сфері, які передбачені чинним законодавством.

Залежно від характеру та ступеня виявлених в установах попереднього ув'язнення та УВП допущених порушень закону, прокурор має вжити заходи прокурорського реагування, які передбачені:

- 1) п. 4 ст. 121 Конституції України і відповідними нормами Закону України «Про прокуратуру», які регламентують нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень по

кримінальних провадженнях, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян;

2) п. 3 ст. 121 Конституції України, нормами Закону України «Про прокуратуру», КПК України, що регламентують нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність та досудове слідство;

3) п. 1 ст. 121 Конституції України, відповідними нормами КПК України, які регламентують підтримання державного обвинувачення в суді, участь прокурора у вирішенні судом питань, пов'язаних із виконанням вироку;

4) п. 2 ст. 121 Конституції України і відповідними нормами Закону України «Про прокуратуру», які регламентують представництво громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом.

Крім цього, прокурор враховує внесені Верховною Радою України доповнення ст. 121 Конституції України пунктом 5. Цим пунктом, а також розділом 3 Закону України «Про прокуратуру» передбачається нагляд за додержанням прав і свобод людини і громадянина, додержанням законів з цих питань органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами; нагляд за додержанням і застосуванням законів. При цьому слід погодитись із думкою окремих науковців, які вважають, що прокурор, під час здійснення нагляду за додержанням кримінально-виконавчого законодавства, застосовує також заходи реагування, які передбачені ст.ст. 20-24 Закону України «Про прокуратуру».

Джерела та література

1. Про прокуратуру: Закон України від 4 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: прийнятий 13 квітня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88.
3. Запобігання правопорушенням у місцях позбавлення волі: навч. посібник. – Вид. 2-ге, допов., вип. / В. Л. Ортинський, О. Г. Колб, В. П. Захаров та ін.; за заг. ред. Л. В. Ортинського та О. Г. Колба. – Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2010. – 244 с.
4. Каркач П. М. Контроль за додержанням законності в ході дізнання та досудового слідства: навч. посіб / П. М. Каркач, М. Й. Курочка, С. М. Іванов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2007. – 156 с.
5. Коментарій к УПК РФ. – 3-е изд. – М.: Изд-во НОРМА, 2003. – 1040 с.
6. Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять дізнання та досудове слідство: Наказ Генерального прокурора України № 4 гн від 19.09.2005 р. – К., 2005. – 8 с.
7. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 черв. 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 360.
8. Каркач П. М. Організація роботи прокуратури міста, району: методич. посіб / П. М. Каркач. – Х.: Право, 2008. – 352 с.
9. Курило М. П., Фінько В. Д. Прокурорський нагляд за додержанням законів в установах для попереднього ув'язнення: навч. посіб / М. П. Курило, В. Д. Фінько. – Суми: Вид-во «Слобожанщина», 1998. – 72 с.
10. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України / [А. П. Гель, О. Г. Колб, В. О. Корчинський та ін.]; за заг. ред. А. Х. Степанюка. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.
11. Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян: Наказ Генерального прокурора України від 12.02.2007 р. № 7 гн-2. – К., 2007. – 7 с.
12. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. Загальна частина / За заг. ред. М. О. Потебенька, В. Г. Гончаренка. – К.: ФОРУМ, 2001. – 388 с.
13. Фінько В. Д. Прокурорський нагляд за додержанням законів в стадії виконання вироку / В. Д. Фінько. – Х., 1989. – С. 8-9.
14. Конституція України. – Х.: ТОВ «Одісей», 2014. – 56 с.

Дудко Е. Прокуратура Украины как участник уголовно-исполнительных правоотношений. Прокурор может выявить нарушения закона посредством проверки соблюдения законов путем посещения мест предварительного заключения и ознакомления с процессуальными документами, на основании которых содержатся задержанные лица; опроса во время покамерного обхода задержанных, заключенных под стражу, осужденных; проверки законности приказов, распоряжений и постановлений администрации учреждений предварительного заключения; получения и рассмотрения заявлений и жалоб заключенных под стражу, осужденных; проверки своевременности и правильности приведения приговоров в исполнение администрацией учреждений

предварительного заключения; участия в заседании суда при рассмотрении вопросов, связанных с исполнением приговора. В обязательном порядке прокурорскому надзору подлежат состояние дисциплины и преступности среди персонала учреждений предварительного заключения, отношения к заключенным, выявление фактов унижения их человеческого достоинства, незаконного применения дисциплинарных взысканий, мер физического воздействия, специальных средств, огнестрельного оружия, противоправные неслужебные отношения с лицами, взятыми под стражу, или их родственниками, коррупционные связи. Обнаружив акты, противоречащие требованиям закона по вопросам режима и условий содержания заключенных, прокурор должен своим постановлением остановить выполнение таких актов, а затем опротестовать их в установленном законом порядке. В УПК Украины не указывается конкретный срок, в который прокурор сообщается о задержании лица, поэтому автор предлагает установить срок, который будет действительно обеспечивать безотлагательное уведомления.

Ключевые слова: прокуратура; уголовно-исполнительные правоотношения; органы и учреждения исполнения наказаний; формы и средства прокурорского реагирования; правонарушения.

Dudko E. Prosecutor's Office of Ukraine as a Member of the Penal Legal Relations. Prosecutor may reveal violations of the law by checking compliance with the laws by visiting places of detention and acquaintance with the procedural documents, on the basis of which arrested persons are contained; surveying during circumvention of detained persons taken into custody, and convicted persons; verifying the legitimacy of orders, instructions and regulations of pre-trial detention's administration; receiving and reviewing applications and complaints of detained and convicted persons; checking the timeliness and correctness enforcement of sentences by pre-trial detention's administration; participation in the court trials when considering issues, related to the execution of the sentence. It is mandatory to the prosecutor's supervision the subject of state discipline and crime among the pre-trial detention personnel, treatment of prisoners, revealing the facts of humiliation of their human dignity, unlawful using of disciplinary measures, physical force, special means and firearms, illegal unofficial relations with persons, taken under custody, or their relatives, corrupt relations. Finding acts that contradict to the demands of the law about regime and conditions of detention, the prosecutor must stop the execution of such acts, and then protest them in accordance with the law. In the Criminal Procedural Code the period is not specified, within which the prosecutor informs about the detention of the person, that's why the author of the article proposes to set a time limit, which will effectively ensure urgent notification.

Key words: prosecutor; criminal-executive relationship; bodies and agencies of penal institutions; forms and means of prosecutorial response; offense.

УДК 343.9.02(477)

С. Колб

Про деякі перспективи впровадження міжнародно-правових актів у діяльність правоохоронних органів України з питань протидії організованій злочинності

В статті, на основі проведеного аналізу міжнародних нормативно-правових актів з питань протидії організованим злочинним угрупованням, обґрунтовано доведена необхідність їх впровадження у практику боротьби із злочинністю в Україні, а також визначені проблеми їх адаптації з вітчизняним законодавством. Для цього автор пропонує узгодити понятійний апарат законодавства України у цій сфері із міжнародно-правовими актами, запозичити досягнення світового товариства щодо боротьби із організованою злочинністю, що дозволить більш тісну координацію та співробітництво між державами.

Ключові слова: міжнародно-правові акти; протидія; організовані злочинні угруповання; злочинність; боротьба із злочинністю; адаптація.

Постановка проблеми. Як свідчить практика, останнім часом Україна намагається досить оперативно (хоч і не завжди належним чином) виконувати взяті на себе міжнародні зобов'язання. Внесені, зокрема, зміни й доповнення у законодавство про кримінальну відповідальність, кримінально процесуальні нормативно-правові акти, ОРД та інші правові джерела, що стосуються у тому числі протидії діяльності і незаконним злочинним угрупованням.